

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจร้านกาแฟในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง การสร้างและทดสอบเครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยศึกษาในครั้งนี้ คือ ผู้บริโภคที่ดื่มกาแฟ และอาศัยอยู่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภอบางปะอิน อำเภอวังน้อย และอำเภออุทัย จำนวน 313,613 คน และผู้ประกอบการธุรกิจกาแฟ จำนวน 2 ร้าน

2. กลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณการใช้บริการธุรกิจร้านกาแฟของผู้บริโภค ผู้วิจัยจึงคำนวณจำนวนของขนาดตัวอย่างโดยวิธีแบ่งกลุ่ม (Cluster) โดยครั้งแรกสุ่มอำเภอร้อยละ 10 จากจำนวนอำเภอในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย 4 อำเภอ คือ อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภอบางปะอิน อำเภอวังน้อย และอำเภออุทัย โดยใช้หลักการคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) (อกินันท์ จันตะนี และคณะ. 2545 : 82) ดังต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย n = จำนวนของขนาดตัวอย่าง
 N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา
 e = ค่าความผิดพลาดที่ยอมรับได้
(โดย ในการศึกษานี้กำหนดให้ $= 0.05$)

แทนค่า $n = \frac{313,613}{1 + (313,613 \times 0.05^2)}$
 $= 399.49$

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

76

กลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ มีเท่ากับ 399 คน เพื่อลดความคลาดเคลื่อน และสร้างความเชื่อมั่นในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจะใช้นขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 400 คน โดยการแบ่งสัดส่วนของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แสดงดังตาราง 1

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับที่	อำเภอ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง(คน)
1	พระนครศรีอยุธยา	140,638	179
2	บางปะอิน	74,653	95
3	วังน้อย	57,019	73
4	อุทัย	41,303	53
	รวม	313,613	400

3. การสุ่มตัวอย่าง

เพื่อศึกษาการศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจร้านกาแฟในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพยากรณ์ยอดขาย การวางแผนด้านการตลาด ด้านการเงิน และด้านการจัดการ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) จากผู้บริโภคร้านกาแฟและอาศัยอยู่ใน 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภอบางปะอิน อำเภอวังน้อย และอำเภออุทัย ตามสัดส่วนของประชากรในพื้นที่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม

การวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยเอาหลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสาร และตำราที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และเอกสารการวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่างๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

1.3 ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

1.4 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาวิเคราะห์

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย คำถามประเภทต่างๆ โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นส่วนที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระดับรายได้ต่อเดือน ซึ่งเป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบเลือกเพียงคำตอบเดียว จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นส่วนที่เกี่ยวกับพฤติกรรมในการเลือกซื้อกาแฟของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ความถี่ในการซื้อกาแฟ เหตุผลของการดื่มกาแฟ ความสนใจต่อการส่งเสริมการขาย และค่าใช้จ่ายในการซื้อกาแฟ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นส่วนที่เกี่ยวกับระดับการตัดสินใจซื้อกาแฟในร้านกาแฟ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ประกอบด้วย ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการขาย และด้านลักษณะเฉพาะขององค์กร โดยคำถามจะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) (อภิรักษ์ จันตะณี, 2545 : 98) จะนำมาแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้

5	คะแนน	มีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุด
4	คะแนน	มีผลต่อการตัดสินใจมาก
3	คะแนน	มีผลต่อการตัดสินใจปานกลาง
2	คะแนน	มีผลต่อการตัดสินใจน้อย
1	คะแนน	มีผลต่อการตัดสินใจน้อยที่สุด

สำหรับวัดคะแนนเฉลี่ย เพื่อพิจารณาระดับในการตัดสินใจที่จะเลือกใช้บริการธุรกิจร้านกาแฟ ซึ่งมีสูตรใช้ในการคำนวณและเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2546 : 116 – 118)

$$\begin{aligned} \text{ระดับค่าเฉลี่ย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} = 0.8 \end{aligned}$$

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

78

ค่าเฉลี่ย 4.20-5.00	หมายถึง	ระดับการตัดสินใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.40-4.19	หมายถึง	ระดับการตัดสินใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.60-3.39	หมายถึง	ระดับการตัดสินใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.80-2.59	หมายถึง	ระดับการตัดสินใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.79	หมายถึง	ระดับการตัดสินใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นส่วนที่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงธุรกิจร้านกาแฟของผู้ตอบแบบสอบถามโดยคำถามจะเป็นแบบปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

2. การสัมภาษณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับการจัดหาเงินทุน อุปกรณ์ บุคลากร การประมาณการค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน การกำหนดราคาค่าบริการ และการจัดองค์การ ของผู้ประกอบการเดิม เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบในการจัดทำกระแสเงินสดความเป็นไปได้ทางการเงิน

3. การทดสอบเครื่องมือ (Try-out)

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดวิธีการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจทาน และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

3.2 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำไปทดสอบ (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด โดยได้ค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณได้เท่ากับ 0.8581 โดยการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) แล้วนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบแล้วไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบแล้วไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยนี้มุ่งเน้นการศึกษาถึงความเป็นไปได้ (Feasibility) และแนวทางการดำเนินงานของธุรกิจร้านกาแฟ ที่ผู้ลงทุนต้องการเปิดให้บริการในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้มาจาก 2 ส่วน ใหญ่ ๆ คือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

79

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ได้จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด ให้กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจำนวน 4 อำเภอ ด้วยตนเอง และรอรับกลับคืน และสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจร้านกาแฟ จำนวน 2 ราย คือ ร้านโรงเตี๊ยม และร้านคอฟฟี่เวสต์

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ได้จากการศึกษาค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่นเอกสารจากผู้วิจัยท่านอื่นที่ได้ศึกษาไว้ก่อนแล้ว รวมทั้งแนวคิด ทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจากตำราทางวิชาการ นิตยสาร สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้จะนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปและพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างในการซื้อกาแฟของผู้บริโภค โดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการตัดสินใจซื้อกาแฟจากร้านกาแฟ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation; S.D)

3. วิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการตัดสินใจของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติ t-test และ F-test สำหรับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้กำหนดไว้ที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบด้วยสถิติ F-test ปรากฏว่าแตกต่าง (Sig.) จะทำการแยกเปรียบเทียบเป็นรายคู่ (Post hoc comparison) ด้วยวิธีของ LSD

4. การทดสอบความเป็นอิสระต่อกันด้วยไคสแควร์ (Chi-squared : χ^2) และค่า Cramer's V ซึ่งเป็นการวัดความเข้มของความสัมพันธ์ทางสถิติโดย

ค่า $V = 0$	=	ตัวแปร 2 ตัว ไม่มีความสัมพันธ์กัน
ค่า $V = 0.01-0.25$	=	ตัวแปร 2 ตัว มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
ค่า $V = 0.26-0.55$	=	ตัวแปร 2 ตัว มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
ค่า $V = 0.56-0.75$	=	ตัวแปร 2 ตัว มีความสัมพันธ์กันสูง
ค่า $V = 0.76-0.99$	=	ตัวแปร 2 ตัว มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
ค่า $V = 1$	=	ตัวแปร 2 ตัว มีความสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์

เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมในการเลือกซื้อกาแฟของผู้บริโภค โดย กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ถ้าผลการทดสอบมีค่าน้อยกว่า .05 หมายความว่าปัจจัยส่วนบุคคลมี

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการเลือกซื้อกาแฟของผู้บริโภค ถ้าค่านัยสำคัญทางสถิติมากกว่า .05
หมายความว่าปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการเลือกซื้อกาแฟของผู้บริโภค

5. การวิเคราะห์ทางการเงิน

5.1 ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period: PB) มีสูตรคำนวณดังนี้

ระยะเวลาคืนทุน = เงินลงทุน - กระแสเงินสดรับรายปีสะสมไปเรื่อยๆ จนเงินลงทุนมีค่าเป็นศูนย์

เกณฑ์ในการตัดสินใจพิจารณาดังนี้

PB < ระยะเวลาดำเนินงานของโครงการ แสดงว่าการลงทุนของโครงการให้ผลที่คุ้มค่า

PB > ระยะเวลาดำเนินงานของโครงการ แสดงว่าการลงทุนของโครงการให้ผลที่ไม่คุ้มค่า

5.2 ระยะเวลาคืนทุนของโครงการ ที่คำนึงถึงมูลค่าปัจจุบัน (Discount payback period : DPB) มีวิธีการคำนวณเหมือนกับวิธีระยะเวลาคืนทุน (Payback period : PB) เพียงแต่ทำกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต ให้เป็นมูลค่าเงินในปัจจุบัน โดยใช้ต้นทุนของเงิน (Cost of capital) ให้เป็นอัตราส่วนรับ (เริงรัก จำปาเงิน. 2544 : 318)

เกณฑ์การตัดสินใจพิจารณาดังนี้

DPB < ระยะเวลาดำเนินงานของโครงการ แสดงว่าการลงทุนของโครงการให้ผลที่คุ้มค่า

DPB > ระยะเวลาดำเนินงานของโครงการ แสดงว่าการลงทุนของโครงการให้ผลไม่คุ้มค่า

5.3 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net present value : NPV) มีสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV)} = \sum_{t=1}^n \text{NCF}_t / (1+r)^t - I_0$$

โดย NCF_t = กระแสเงินสดสุทธิรายปี ตั้งแต่ปลายปีที่ 1 ถึงปลายปีที่ n

r = อัตราผลตอบแทนที่ต้องการ หรือ ต้นทุนเงินทุน

I_0 = เงินจ่ายลงทุนตอนเริ่มโครงการ

$\sum_{t=1}^n$ = ผลบวกตั้งแต่ปลายปีที่ 1 ถึงปีที่ n

เกณฑ์ในการตัดสินใจพิจารณาดังนี้

NPV > 0 หรือมีค่าเป็นบวก แสดงว่าการลงทุนของโครงการให้ผลที่คุ้มค่า

NPV = 0 แสดงว่าการลงทุนของโครงการพอมีความเป็นไปได้

NPV < 0 หรือมีค่าเป็นลบ แสดงว่าการลงทุนของโครงการให้ผลที่ไม่คุ้มค่า

5.4 อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (Internal rate of return : IRR) มีสูตรคำนวณดังนี้

$$I_0 = \sum_{t=1}^n \frac{NCF_t}{(1+k)^t}$$

โดย k = Internal Rate of Return

เกณฑ์ในการตัดสินใจพิจารณาดังนี้

IRR > อัตราดอกเบี้ยเงินทุน แสดงว่าการลงทุนของโครงการมีความคุ้มค่า

IRR = อัตราดอกเบี้ยเงินทุน แสดงว่าการลงทุนของโครงการยังพอเป็นไปได้

IRR < อัตราดอกเบี้ยเงินทุน แสดงว่าการลงทุนของโครงการไม่มีความคุ้มค่า

5.5 อัตราผลตอบแทนต่อค่าใช้จ่าย (Benefit cost ratio: B/C ratio) มีสูตรคำนวณดังนี้
(จอมประสาน ผิวหุม. 2543 : 36-37)

$$B/C = \frac{\text{มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนทั้งหมด}}{\text{มูลค่าปัจจุบันของค่าใช้จ่ายทั้งหมด}}$$

เกณฑ์ในการตัดสินใจพิจารณาดังนี้

B/C ratio > 1 แสดงว่าการลงทุนของโครงการมีความคุ้มค่าต่อการลงทุน

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

82

B/C ratio = 1 แสดงว่าการลงทุนของโครงการยังพอมีความเป็นไปได้

B/C ratio < 1 แสดงว่าการลงทุนของโครงการไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน